

Advies van het IACSSO over het voorstel van resolutie betreffende een wettelijke regeling voor het beroep van coach (20/10/2025)**Antwoord op de vraag van de Commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitalisering van de Kamer van volksvertegenwoordigers****1. Vraag om advies**

Het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties heeft op 3 oktober 2025 vanwege de Commissie Economie, Consumentenbescherming en Digitalisering van de Kamer van volksvertegenwoordigers een vraag om advies ontvangen over haar voorstel van resolutie betreffende een wettelijke regeling voor het beroep van coach (document DOC 56 1045)¹.

Het onderhavige advies van het IACSSO in antwoord op dit verzoek heeft betrekking op coaching vanuit het perspectief van de bevoegdheden van het IACCO, dat wil zeggen in het context van groeperingen met een levensbeschouwelijk of godsdienstig doel, of die zich als dusdanig voordoen, en sektarische ontsporingen. Het advies van het IACSSO over coaching moet dan ook worden gelezen met dit referentiekader in gedachten.

2. Wettelijk kader van het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties (IACSSO)

Het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties (IACSSO) werd opgericht bij de wet van 2 juni 1998 (gewijzigd bij de wet van 12 april 2004) naar aanleiding van een van de aanbevelingen die werden geformuleerd door de parlementaire onderzoekscommissie met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen.

Het IACSSO heeft de volgende opdrachten:

- het verschijnsel van schadelijke sektarische organisaties in België en hun internationale bindingen bestuderen;
- een voor het publiek toegankelijk documentatiecentrum organiseren;
- zorgen voor het onthaal en de informatie van het publiek en ieder persoon die een vraag tot het Centrum richt, inlichten over zijn rechten en plichten en over de wijze waarop hij zijn rechten kan laten gelden;
- hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van elk openbaar bestuur, adviezen en aanbevelingen uitbrengen over het verschijnsel van de schadelijke sektarische organisaties en in het bijzonder over het beleid inzake de strijd tegen deze organisaties².

Het IACSSO verstrekt algemene juridische informatie aan de vraagstellers³. Hulp aan slachtoffers en psychologische ondersteuning maken echter geen deel uit van zijn opdrachten. Met het oog op de ondersteuning van het publiek verwijst het de vraagstellers door naar hulpdiensten, waarvan er helaas te weinig zijn en die niet altijd de juiste zijn⁴. Naast zijn aanbeveling van 26 juni 2023 bracht het IACSSO

¹ <https://www.dekamer.be/flwb/pdf/56/1045/56K1045001.pdf>.

² Art. 6, § 1, 4°, van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties (BS 25 november 1998).

³ <https://www.iacssso.be/opdrachten.htm>.

⁴ <https://www.iacssso.be/aanbeveling230626.pdf>. Sinds de vereniging SAS-Sekten en de SAVECS (Service d'Aide psychologique aux Victimes d'Emprise et de Comportements Sectaires, die verbonden was aan het Centre de Consultations et de Planning Familial Marconi) van het straatbeeld zijn verdwenen, heeft het IACSSO moeite om vraagstellers die in leed verkeren door te

in kaart welke verschillende diensten slachtofferhulp bieden, teneinde de vraagstellers beter te kunnen begeleiden⁵.

Teneinde te beoordelen in hoeverre een levensbeschouwelijke of godsdienstige organisatie – of een organisatie die zich als dusdanig voordoe – mogelijk schadelijk is, hanteert het IACSSO bij wijze van raamwerk de dertien criteria van schadelijkheid die zijn opgesomd in het parlementair onderzoeksverslag van 28 april 1997 *met het oog op de beleidsvorming ter bestrijding van de onwettige praktijken van de sekten en van de gevaren ervan voor de samenleving en voor het individu, inzonderheid voor de minderjarigen*⁶.

Het gaat om de volgende criteria:

- bedrieglijke of misleidende wervingsmethodes;
- **het aanwenden van mentale manipulatie;**
- de slechte fysieke of geestelijke (psychologische) behandeling waaraan de adepten of hun familie worden onderworpen;
- **het ontzeggen aan de adepten of hun familie van passende medische zorg;**
- geweld, met name seksueel geweld, ten aanzien van de adepten, hun familie, derden of zelfs kinderen;
- **de verplichting voor de adepten om met hun gezin, hun echtgenoot, kinderen, verwanten en vrienden te breken;**
- het feit dat kinderen worden ontvoerd of aan hun ouders worden onttrokken;
- het ontnemen van de vrijheid om de sekte te verlaten;
- **buitensporige financiële eisen, oplichting en verduistering van geld en goederen ten koste van de adepten;**
- de onrechtmatige exploitatie van het werk van de leden;
- een compleet breken met de democratische samenleving die als boosaardig wordt afgedaan;
- de wil om de samenleving ten gronde te richten ten voordele van de sekte;
- het aanwenden van onwettige methodes om de macht te verwerven.

De uitwassen/misbruiken op het gebied van coaching/persoonlijke ontwikkeling – toegelicht in punt 4 – kunnen hoofdzakelijk, maar niet uitsluitend worden gekoppeld aan de **vetgedrukte criteria van schadelijkheid**.

3. Vragen die het IACSSO heeft ontvangen over coaching

3.1 Bezorgdheden van het publiek en de autoriteiten gemeld aan het IACSSO

Bezorgdheden en problematische praktijken op het gebied van coaching/persoonlijke ontwikkeling zijn niet nieuw voor het IACSSO, zoals blijkt uit het verslag betreffende de opvolging van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie 'sekten' van 23 maart 2006⁷. Er wordt bijvoorbeeld op gewezen dat **“gezondheid, persoonlijke ontwikkeling en opleiding” “geprivilegieerde werkdomeinen van de sektarische organisaties”** zijn.

---

verwijzen naar diensten die psychologische hulp kunnen bieden die is afgestemd op de problematiek van sektarische invloeden en uitwassen. Op dit moment is alleen de vereniging AVISO nog beschikbaar voor het Franstalige publiek.

⁵ Op eenvoudig verzoek beschikbaar via info@iacsso.be, info@ciaosn.be.

⁶ Eerste deel van het verslag beschikbaar op <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/49/0313/49K0313007.pdf>, tweede deel beschikbaar op <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/49/0313/49K0313008.pdf>.

⁷ <https://www.iacsso.be/51K2357001.pdf>.

Het IACSSO krijgt al sinds het begin van zijn werking vragen over deze complexe en vaak onderling verbonden thema's. Als onderdeel van zijn opdracht om informatie te verstrekken, heeft het IACSSO in 2012 een brochure gepubliceerd met de titel **'Sektarische ontsporingen inzake lichamelijke en geestelijke gezondheid'**⁸, waarin de problematiek van de begeleiding van mensen door 'niet specifiek opgeleide therapeuten' aan bod kwam.

Vragen over coaching komen uit heel België en in sommige gevallen uit het buitenland, waaronder Duitsland, Oostenrijk, Canada, Frankrijk, Nederland en Zwitserland.

De vragen om informatie komen hoofdzakelijk van het publiek, gevolgd door overheidsinstanties.

De mensen uit het publiek die informatie vragen, hebben geen vast profiel. Het is belangrijk om dat te beseffen; iedereen – ongeacht geslacht, leeftijd of sociale omgeving – verkeert in de mogelijkheid om de diensten van een coach in te roepen, zowel in de fysieke wereld als online. In dat verband waarschuwt het IACSSO in zijn recentste aanbeveling van 15 september 2025 overheidsinstanties voor de jongste virtuele ontwikkelingen bij sektarische uitwassen en voor de risico's verbonden aan het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI)⁹. Het IACSSO wil erop wijzen dat een deel van de vragen over personen of organisaties die actief zijn op het gebied van coaching, persoonlijke ontwikkeling en (psycho)therapeutische begeleiding, buiten zijn bevoegdheid vallen, ofwel omdat er geen organisatie bestaat, ofwel omdat de organisatie niet levensbeschouwelijk, spiritueel of godsdienstig van aard is.

Het IACSSO houdt zich specifiek bezig met de vragen rond coaching die een spiritueel of levensbeschouwelijk karakter hebben. Daarom, zoals eerder vermeld, moet de term "coaching" of "coach" in de tekst worden begrepen binnen het bevoegdheidsgebied van het IACSSO. De bevindingen, overwegingen en conclusies in dit advies zijn daarom van toepassing op coaching in de context van spiritualiteit en sektarische opsporingen; ze zijn mogelijk niet van toepassing op andere dimensies van coaching.

3.2 Classificatie van vragen

Het secretariaat van het IACSSO wijst aan elke vraag om informatie die het ontvangt, een thematisch dossier toe. Een vraag kan verband houden met verschillende thema's, maar om statistische redenen kan hij slechts in één dossier worden ingevoerd. De moeilijkheid is dan om te bepalen wat het overheersende thema van de vraag om informatie is. Zo is het mogelijk dat vragen die verband houden met coaching/persoonlijke ontwikkeling, in een ander dossier worden geregistreerd dan in dat van coaching/persoonlijke ontwikkeling, bijvoorbeeld onder de rubriek 'alternatieve geneeskunde', 'sjamanisme' of 'new age'. Daardoor is het moeilijk te bepalen hoeveel vragen over coaching er juist zijn.

Er moet worden opgemerkt dat de vragen over gezondheid en over coaching/persoonlijke ontwikkeling tot 2017 samen werden geregistreerd. Sindsdien staan ze los van elkaar.

- Het thema coaching/persoonlijke ontwikkeling is een brede rubriek die praktijken omvat die gericht zijn op innerlijke evolutie, zelfoverstijging, herverbinding met jezelf en begeleiding naar een beter welzijn. Ze omvat niet alleen individuele coaching en stages voor opleiding en persoonlijke ontwikkeling binnen bedrijven, maar ook bredere vormen van begeleiding, waaronder die van therapeuten die zichzelf meer dan alleen een coach noemen. Voorbeelden daarvan zijn de bewegingen van het heilige vrouwelijke/mannelijke, bepaalde sjamanistische praktijken en tantrayoga¹⁰.
- Het thema gezondheid, dat evenzeer erg ruim is, omvat vragen over welzijn en alternatieve geneeskunde. Daarbij gaat het onder meer over naturopaten, energetici, Reiki-meesters, kinesiology, traditionele geneesmiddelen en holistische therapieën. Vragen over coaches

⁸ https://www.iacssso.be/Sektarische_ontsporingen_inzake_lichamelijke_en_geestelijke_gezondheid.pdf.

⁹ <https://www.iacssso.be/publicatiesadvies.htm>.

¹⁰ Bijvoorbeeld <https://paul-amar.com/index.php/tantra/>.

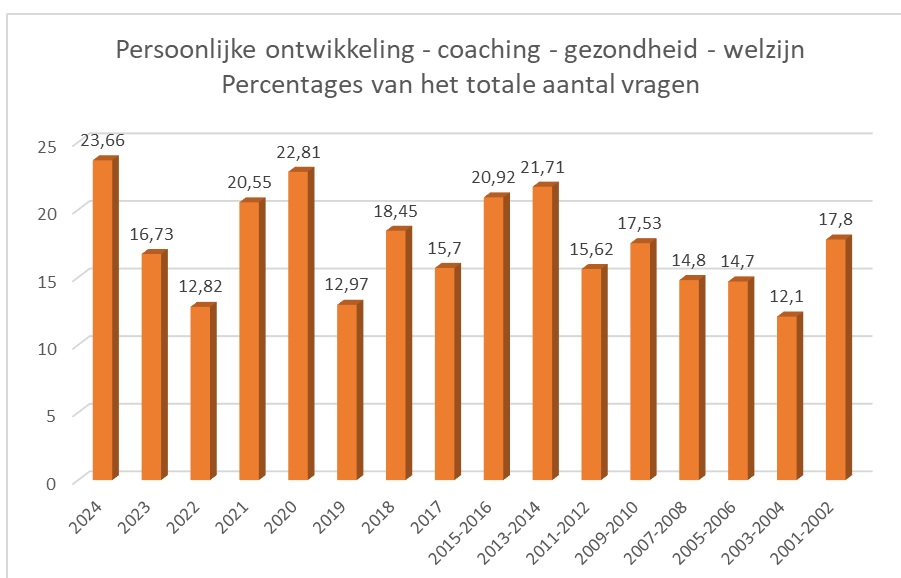
die instrumenten uit de alternatieve geneeskunde gebruiken, worden soms binnen dat thema geplaatst.

Voor een globaal zicht op de vragen over coaching moet er dus rekening worden gehouden met beide categorieën.

3.3 Statistieken

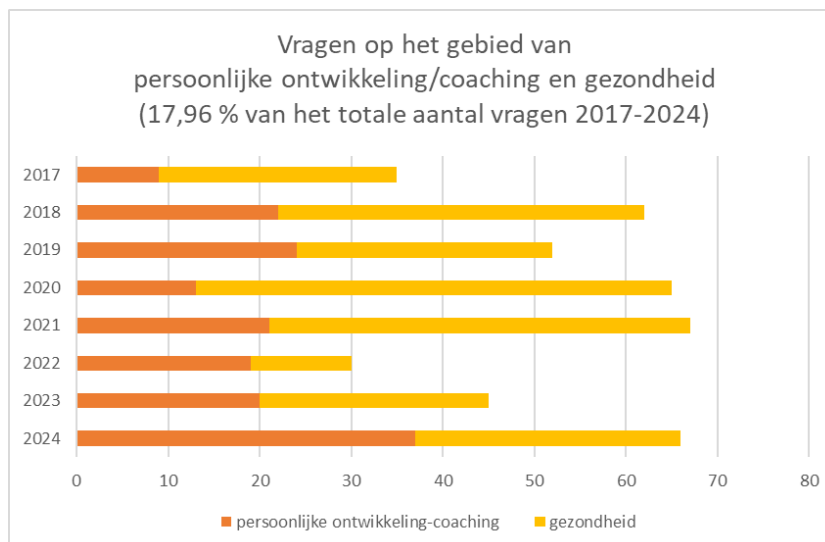
De bezorgdheden en problematische praktijken op het gebied van coaching/persoonlijke ontwikkeling zijn absoluut aanzienlijk, zoals aangegeven in het activiteitenverslag 2017-2023 van het IACSSO: *“Het op een na meest voorkomende onderwerp is dat met betrekking tot de organisaties met een levensbeschouwelijk, spiritueel of godsdienstig doel en hun gebruiken in verband met gezondheid, welzijn en persoonlijke ontwikkeling. Die vragen zijn in totaal goed voor 18,97 %”*¹¹.

Zoals blijkt uit de onderstaande grafiek, vertegenwoordigt dit thema een aanzienlijk deel van de vragen aan het Centrum van de voorbije 25 jaar.

De onderstaande grafiek toont het aantal vragen en de verdeelsleutel op het gebied van gezondheid en coaching/persoonlijke ontwikkeling van 2017 tot en met 2024.

¹¹ https://www.iacssso.be/Activiteitenverslag_2017-2023.pdf.

4. Bevindingen van het IACSSO over coaching

4.1 Globaal overzicht

Onder de bevindingen in het activiteitenverslag 2017-2023 van het IACSSO wordt een belangrijk punt gewijd aan de risico's en problematische praktijken op het gebied van coaching en persoonlijke ontwikkeling¹².

De problemen die de vraagstellers aan het IACSSO melden, zijn uiteenlopend van aard, bijvoorbeeld:

- totstandbrenging van een ongerechtvaardigde band van afhankelijkheid ten aanzien van de therapeut/coach;
- aanmoediging om betaalde opleidingen, evenementen of seminars te volgen met niet altijd duidelijke en/of wetenschappelijk gegronde voordelen;
- (te) veel afspraken en toenemende inmenging in het privéleven (therapeut komt aan huis, geeft advies, vertelt de patiënt wat hij/zij moet doen);

¹² https://www.iacssso.be/Activiteitenverslag_2017-2023.pdf – relevante fragmenten (blz. 30-31): “De opmars van pseudotherapeuten en coaches getuigt van een tendens van zelfontplooiing die ten koste gaat van het collectief. Organisaties rond charismatische figuren pleiten voor een intensieve en verplichte persoonlijke ontwikkeling om toegang te krijgen tot geluk, tot verhevenheid, tot het ultieme.

Een methode – over het algemeen gebaseerd op de ervaring van ‘verlichte’ personen – brengt een culpabiliserend discours: de sleutels tot het geluk liggen besloten in het individu net als de bewuste en onbewuste obstakels om die te bereiken. Het gaat erom ‘de trauma’s van eerdere levens’, ‘de psychologische conflicten’ en ‘de zelf opgelegde grenzen’ te overstijgen. Daartoe neemt de aanhanger binnen een groep deel aan een geleidelijk proces om zichzelf te ontdekken aan de hand van verschillende, meestal te betalen technieken. Om zichzelf sneller te ontdekken financiert de aanhanger soms sessies met personen die gemachtigd zijn om ze te in te richten. Sommige aanhangers kunnen ertoe worden aangezet om aanzienlijke financiële investeringen te doen, met name in cryptomunten in het kader van seminars, lessen of andere door de organisatie gepromote activiteiten. Dat kan leiden tot schulden, des te meer omdat de trouw aan de pseudotherapeuten en coaches kan worden versterkt door sociale druk binnen de gemeenschap. De relatie tussen de organisatie en haar discipelen doet ook ethische vragen rijzen, vooral wanneer de leiders hun macht misbruiken en toxische omgevingen creëren en hun aanhangers emotioneel, fysiek of financieel uitbuiten. Dat misbruik kan gaan van misbruik van psychische zwakte tot financiële uitbuiting en in extreme gevallen tot vormen van dwang.

Die focus op het ‘ik’ in plaats van op het ‘wij’ draagt bij tot de sociale fragmentatie en het verlies van gemeenschapssolidariteit en kan zorgen voor dynamieken met belangrijke gevolgen op psychologische, gezondheids- en economisch vlak voor de aanhangers.”

- druk op het individu om het coaching proces voort te zetten en steeds meer 'opleidingen' te volgen (met de bewering dat de cliënt niet tot zelfrealisatie zal komen als hij/zij met de coaching stopt of niet alle instructies van de coach opvolgt);
- vermoeden van illegale uitoefening van een gezondheidszorgberoep in de zin van de wet van 10 mei 2015;
- gebruik van new age-methoden en esoterische grondslagen/referenties die klanten verward kunnen maken en hen de voeling met de werkelijkheid kunnen doen verliezen en hen zelfs weg kunnen leiden van eventuele benodigde medische zorg.

Uit het leven gegrepen:

- Een vrouw maakt zich zorgen over haar partner, die opleidingen volgt bij een organisatie die gespecialiseerd is in *'begeleiding bij persoonlijke en professionele transformatie'*, en opgericht door een *'erkende coach'*. Hij mag niet praten over wat er zich tijdens de opleidingen afspeelt. Op enkele maanden tijd heeft hij enkele duizenden euro's uitgegeven aan die opleidingen. Hij communiceert voortdurend met de andere deelnemers via sociale media, videoconferenties of telefonisch. Dat alles heeft zijn weerslag op hun leven als koppel, en hij gaat steeds meer afstand nemen ten opzichte van zijn partner.
- Het IACSSO kreeg een vraag over een vorm van spirituele coaching die naar verluidt *'kan inwerken op cellulaire herinneringen, zodat toegang wordt verschaft tot de oorzaken van onrust of disfunctioneren'*. Deze spirituele coaching zou ook *'expertise in de wetenschap van succes'* bieden, volgens een *'methode gestoeld op cellulaire herprogrammering, emotiemanagement, energiepsychologie en gedragswetenschap'*. Een vrouw zou hiervan volledig in de ban zijn geraakt en *'enorme'* sommen geld uitgeven om te kunnen deelnemen aan die opleidingen – waarvan sommige in het buitenland worden gegeven – terwijl ze werkloos is.
- Een vraagsteller interpelleert het IACSSO over het feit dat een leerkracht zich ook presenteert als *'therapeut en coach voor adolescenten in moeilijkheden'*. Zijn hoedanigheid als coach zou onder de aandacht gebracht en aldus gelegitimeerd zijn vanuit de school, die daarover gecommuniceerd heeft met de ouders.
- Iemand uit zijn bezorgdheid over zijn ex-partner, die aanhanger is van een therapeutisch-spirituele methode die focust op *'energetische harmonisatie door middel van gebogen messing staven (ook 'wichelroedes' genoemd), die naar verluidt energieën kunnen opvangen en in dialoog treden met het onzichtbare'*. Die methode zou meer bepaald *'helpen bij het oplossen van 'transgenerationele conflicten' waaruit fysieke symptomen/aandoeningen zouden voortkomen, door te communiceren met het onzichtbare, energieën te harmoniseren en een 'bevrijdingsrite' voor de ziel uit te voeren'*. Sinds ze hiervan aanhanger is, heeft ze geleidelijk aan steeds meer afstand genomen van de vraagsteller en zou ze haar eigen organisatie in het teken van die methode hebben opgericht. De methode werd ontwikkeld door een organisatie die het merk van de methode heeft gedeponeerd, en die opleidingen en coachingdiensten op het gebied van alternatieve geneeskunde aanbiedt.

Tot slot is het IACSSO in het kader van informatiegaring gestuit op coachingactiviteiten waarbij met name de ideeën van de *'Nieuwe Germaanse Geneeskunde/Totale Biologie'*¹³ worden verspreid. Volgens die stromingen zou de oorzaak van ziekte gelegen zijn in een psychologische schok en zou in de ziekte het proces van biologische genezing tot uiting komen. Om genezing te bewerkstelligen, met name van kanker of depressie, zou men eerst het psychologische trauma moeten achterhalen en het cellulaire geheugen deprogrammeren als aanzet tot het genezingsproces. Andere coaches verspreiden de ideeën en praktijken van het

¹³ Een zoekopdracht op internet waarbij de termen 'coach' en 'totale biologie' worden gecombineerd, levert een indrukwekkend aantal beoefenaars en platforms op, bijvoorbeeld: <https://www.pentachord.coach/decodage.html>.

*'respirianisme/pranisme'*¹⁴. Niet te verwarren met de vastenpraktijk aangezien er hier op termijn algehele onthouding van voeding en drank betracht wordt, vanuit het geloof dat iemand gedurende weken, maanden of jaren zonder voedsel zou kunnen leven door licht te absorberen. Er worden prana-festivals georganiseerd, die ook openstaan voor minderjarigen. Andere coaches verspreiden de ideeën en voorouderlijke praktijken van *'tantra- of tantrische yoga'*. Hierbij gaat het om yoga-, meditatie- en ademhalingsoefeningen in combinatie met een energetische en spirituele benadering van seksualiteit. Opzet is het vrijmaken en kanaliseren van seksuele energie om aldus een veranderde staat van bewustzijn te bereiken en te komen tot een sterkere binding met jezelf en je partner¹⁵.

Hoewel de wet conventionele gezondheidswerkers niet verbiedt om een beroepspraktijk te delen met alternatieve therapeuten en coaches, kan dit op nefaste wijze tot verwarring leiden bij de patiënt, die zou kunnen aannemen dat alle pratici die actief zijn in een praktijk wel degelijk erkende gezondheidswerkers zijn.

4.2 Steunpunten en informatiestromen

Doorheen zijn bestaan heeft het IACSSO zich erop toegelegd markante ontwikkelingen op het gebied van sektarische uitwassen in kaart te brengen en daarover te communiceren met de bevoegde overheden.

Aldus hebben de werkzaamheden van het Centrum sinds 2018 laten zien dat sociale media uitgegroeid zijn tot bevoorrechte plaatsen die zich lenen tot manipulatie en werving; hier kunnen ook coaches en therapeuten potentiële klanten verleiden en hun praktijken uitoefenen¹⁶. In de aanbeveling van 26 juni 2023 van het IACSSO werd gewezen op de klaarblijkelijke specificiteit van sektarische uitwassen en werd de aandacht van de autoriteiten erop gevestigd dat het vrijwel ontbreekt aan organisaties met een aanbod aan psychologische hulp die is afgestemd op de problematiek van sektarische invloeden en uitwassen. Voorts waarschuwt het IACSSO in zijn recentste aanbeveling van 15 september 2025 overheidsinstanties voor de jongste virtuele ontwikkelingen bij sektarische uitwassen en voor de risico's verbonden aan het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI)¹⁷. Elke nieuwe vaststelling vergt het in kaart brengen en uitzetten van lijnen met nieuwe steunpunten van de openbare ruimte om de informatie door te geven.

Meer nog, het IACSSO komt tot de bevinding dat mensen die beweren slachtoffer te zijn van coaches of therapeuten niet beschermd worden door de deontologische codes of door de wetgeving die patiënten moeten beschermen en de kwaliteit van de gezondheidszorg moeten garanderen¹⁸ – tenzij de coach/therapeut ook psycholoog of arts is. Dat maakt dat het zoeken is naar enige passende gesprekspartner bij wie men terecht zou kunnen met meldingen van de

¹⁴ Een zoekopdracht op internet waarbij de termen 'coach', 'respirianisme' en 'pranisme' worden gecombineerd, levert een indrukwekkend aantal beoefenaars en platforms op. Bijvoorbeeld <https://www.pranicenter.com/fr/processus-respirien-en-personne/>, <https://www.teama.org/-processus-pranique-accompagnement.N.htm>, <https://www.breatharianworld.com/fr/?s=coach>

¹⁵ Een zoekopdracht op internet waarbij de termen 'coach', 'tantra' en 'seksueel' worden gecombineerd, levert een indrukwekkend aantal beoefenaars en platforms op. Autoriteiten en media hebben de uitwassen onder de aandacht gebracht: https://www.eerstekamer.nl/overig/20180525/rapport_seksueel_misbruik_in_de/document; <https://www.24heures.ch/zurich-ecole-de-tantra-accusee-dabus-et-derives-sectaires-939119219619>; <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/11/28/frankrijk-politie-actie-ruim-40-arrestaties-atman-gregorian-bivo/>.

¹⁶ IACSSO, 'Aanbeveling betreffende het georganiseerd propageren van religieus gemotiveerde polariserende opinies via sociale media: een nieuwe vorm van schadelijk sektair gedrag?' van 7 september 2018; <https://www.iacssso.be/aanbeveling180907.pdf>;

IACSSO, 'Aanbeveling betreffende artificiële intelligentie en levensbeschouwelijke, spirituele, religieuze of zich als dusdanig beschouwende organisaties: naar nieuwe sektarische ontsporingen 3.0?' van 15 september 2025, <https://www.iacssso.be/aanbeveling250915.pdf>.

¹⁷ <https://www.iacssso.be/publicatiesadvies.htm>.

¹⁸ Het gaat om de volgende wetgeving: de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt (WRP), de wet van 31 maart 2010 betreffende de vergoeding van schade als gevolg van gezondheidszorg en de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg (gewijzigd in 2024).

uitwassen van een coach of organisatie¹⁹. Aangezien coachingactiviteiten evenwel dienstprestaties van commerciële aard zijn, hebben vermeende slachtoffers van uitwassen de mogelijkheid om klacht in te dienen bij de rechtbank wegens schending van consumentenrechten, maar het IACSSO beschikt niet over enige informatie of follow-up ter zake, bij gebrek aan steunpunt binnen de FOD Economie (cf. *infra* punt 5).

4.3 Problemen in verband met opleidingen

Het IACSSO stelt vast dat tal van coaches zwaaien met ‘diploma’s’ of ‘certificaten’ om het publiek te overtuigen van hun vaardigheden. Die worden over het algemeen toegekend door louter particuliere organisaties, die op het gebied van opleiding niet kunnen bogen op enige erkenning van overheidswege.

Zeer korte tot zeer lange opleidingen: ‘diploma’s’ of ‘certificaten’ worden uitgereikt na voltooiing van een betaalde pseudo-opleiding van slechts een paar uur, soms online. Nu, bij een weloverwogen keuze qua coach is het voor de klant van belang om op zijn minst informatie te hebben over de duur van de opleidingen waarna coaches hun ‘diploma’s’ of ‘certificaten’ hebben behaald, en ook over de opleidingsorganisaties in kwestie. Omgekeerd aan de problematiek van de ‘instant’-opleidingen is er het probleem waarbij betalende opleidingen eindeloos aanslepen omwille van verrijking. Sommige coaches en organisaties die actief zijn op het gebied van welzijn en persoonlijke ontwikkeling spiegelen hun klanten de mogelijkheid voor om op hun beurt een carrière als coach uit te bouwen, op voorwaarde dat ze voldoende opleidingen hebben gevolgd. Klanten worden aldus aangemoedigd om zich in te schrijven voor een groot aantal uren ‘les’, soms tegen astronomische bedragen, om dan uiteindelijk hun ‘diploma’ te kunnen behalen en hun eigen praktijk te beoefenen.

Een ander probleem dat verband houdt met opleidingen op het gebied van coaching en persoonlijke ontwikkeling betreft het systeem van ‘**betaald educatief verlot**’ of ‘**opleidingsverlot**’ in Vlaanderen, een systeem dat werknemers in staat stelt om opleidingen te volgen en hun werkgever om (een deel van) hun loon terugbetaald te krijgen door de overheid. De overheden belast met tewerkstelling/opleiding²⁰ krijgen te maken met een inflatie van aanvragen voor opleidingen in coaching, persoonlijke ontwikkeling en andere alternatieve methoden, wat schiften lastig maakt.

Tot slot merkt het IACSSO op dat sommige coaches/therapeuten beweren een officiële erkenning te genieten vanwege het feit dat ze opleidingen voor coaching/persoonlijke ontwikkeling hebben gevolgd die van overheidswege gesubsidieerd zijn via het systeem van de ‘**opleidingscheques**’ in het kader van het beleid inzake tewerkstelling en beroepsopleiding²¹.

4.4 Online coaching

Veel coachingspraktijken hebben een digitale dimensie. Er is een overvloedig en soms duur aanbod van online cursussen, webinars, teleconsultaties en toegang tot online groepen op sociale media beschikbaar. Een groot aantal online coaches bevindt zich in het buitenland en sommige worden betaald in cryptomunten. Hoewel het IACSSO daarover geen vragen om

¹⁹ Coaches die arts noch psycholoog zijn, vallen niet onder een beroepsorde die disciplinair toezicht verzekert (bv. de Orde der artsen of de Psychologencommissie) en zijn evenmin onderworpen aan het toezicht vanwege de Federale Commissie voor toezicht op de praktijkvoering in de gezondheidszorg van de FOD Volksgezondheid.

²⁰ In het Brussels Gewest is de bevoegde overheid de Erkenningscommissie voor betaald educatief verlot, in Wallonië ligt het beheer van dit systeem bij de FOREM <https://emploi.wallonie.be/home/formation/conge-education-paye/employeurs.html>, en voor Vlaanderen cf. https://www.vlaanderen.be/opleidingsdatabank?order_publicationdate=desc.

²¹ Dankzij dit systeem worden werkzoekenden aangemoedigd om opleidingen te volgen, vermits de inschrijvingskosten voor bepaalde opleidingen gedeeltelijk ten laste worden genomen door de overheidsdiensten bevoegd voor tewerkstelling en beroepsopleiding. In Vlaanderen is de catalogus van mogelijke opleidingen opgenomen in de ‘KMO-portefeuille’.

informatie heeft ontvangen, is het waarschijnlijk dat coaching zichzelf momenteel opnieuw aan het uitvinden is in de volledig virtuele dimensie van het metaversum.

Bij de opkomst van medische teleconsultaties in de gezondheidssector ingevolge de COVID-19-pandemie, heeft de Nederlandse Orde der artsen in haar adviesrapport uit 2022 benadrukt dat digitale dienstverlening specifieke risico's meebrengt inzake vertrouwelijkheid, identificatie, kwaliteitsbewaking en continuïteit van zorg²². Hoewel coaching een andere professionele context betreft – er is bijvoorbeeld geen sprake van medische handelingen of voorschriften – kan uit die analyse toch relevante informatie worden gehaald die als inspiratie kan dienen voor een wetgevend kader voor coaches. In het bijzonder benadrukt dat advies de nood aan verificatie van de identiteit en kwalificaties van de dienstverlener, het verschaffen van duidelijke informatie aan cliënten over de online dienstverlening, het gebruik veilige communicatiemiddelen en bescherming van (gevoelige) gegevens.

In België lijkt de communautaire wetgeving inzake afstandsonderwijs of online onderwijs²³ niet van toepassing te zijn op coaching.

Het is interessant om te kijken naar de situatie in Duitsland, waar algemene wetgeving inzake afstandsonderwijs (Fernunterrichtsschutzgesetz – FernUSG) van kracht is en het Bundesgerichtshof (BGH) oordeelde dat online coaching programma's – onder bepaalde voorwaarden – onder het toepassingsgebied daarvan kunnen vallen²⁴. Volgens het Belgische recht zijn online coaching cursussen in principe onderworpen aan de regels inzake overeenkomsten op afstand (boek VI van het Wetboek van economisch recht), maar in heel veel gevallen lopen consumenten die een online coaching cursus zijn begonnen het risico om niet in aanmerking te komen voor het herroepingsrecht²⁵. In het voormelde Duitse geval wordt voor dergelijke cursussen echter wel in een herroepingsrecht voorzien, wat een verhoogde consumentenbescherming waarborgt.

In het geval van de regulering van de praktijk van coaching acht het IACSSO het aangewezen dat er aangepaste bepalingen voor online dienstverlening worden overwogen.

5. Door het IACSSO ondernomen acties

Zelfs als ze buiten het wettelijke kader van het IACSSO vallen (*cfr. supra* punt 1), kan het Centrum, en moet²⁶ het soms, alle verklaringen inzake misbruiken, uitwassen en misdrijven, daaronder begrepen op het gebied van coaching/persoonlijke ontwikkeling, aan de bevoegde autoriteiten doen toekomen. Voor het IACSSO is het soms moeilijk om de bevoegde autoriteiten of de contactpunten binnen die autoriteiten te identificeren. Soms wordt vastgesteld dat de gecontacteerde autoriteiten zichzelf onbevoegd achten en doorverwijzen naar andere diensten of instellingen die zichzelf niet bevoegder

²² ORDE DER ARTSEN, "Teleconsultaties in het huidige zorglandschap - deontologische regels", 2022, geraadpleegd via: <https://ordomedic.be/nl/adviezen/deontologie/telegeneeskunde/medische-controles-via-telegeneeskunde>.

²³ In het Franse taalgebied wordt afstandsonderwijs geregeld door het decreet houdende organisatie van het afstandsonderwijs via e-learning van de Franse Gemeenschap van 13 juli 2016 (van toepassing op lager en secundair onderwijs) en het decreet van 16 april 1991 houdende organisatie van het Volwassenenonderwijs. In Vlaanderen is interactief afstandsonderwijs geregeld door de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 en het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

²⁴ BGH, 12 juni 2025, III ZR 109/24 betreffende een online cursus voor persoonlijke ontwikkeling – bestaande uit teleconsultaties, online bijeenkomsten, toegang tot videomateriaal en interactieve workshops.

Het Bundesgerichtshof stelt de volgende voorwaarden voor de toepasselijkheid van de FernUSG op coaching: overdracht van kennis en vaardigheden tegen betaling, ruimtelijke scheiding tussen coach en coachee en toezicht op de voortgang van de coachee. De drie criteria moeten vervuld zijn. Daarentegen valt individuele coaching zonder overdracht van kennis en vaardigheden (bv. via video's), maar met een focus op strik persoonlijk advies vermoedelijk niet binnen de scope van de wet.

²⁵ Een van de uitzonderingen op het herroepingsrecht die in artikel VI.53, 13°, van het Wetboek van economisch recht worden opgesomd, betreft overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud die niet op een materiële drager is geleverd, waarvan de uitvoering is begonnen met de instemming van de consument (die erkent dat hij zijn herroepingsrecht verliest).

²⁶ Art. 29 van het Wetboek van Strafvordering (https://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/veiligheid_en_criminaliteit/corruptie/wetgeving).

achten. Die moeilijkheid om de autoriteiten te identificeren, is des te groter voor burgers, waardoor een gevoel van onbegrip, wantrouwen en verlies van vertrouwen in de instellingen ontstaat.

Wanneer coaches of consultants inzake persoonlijke ontwikkeling uitspraken doen of praktijken hebben die verband houden met de gezondheid, waarschuwde het IACSSO de provinciale medische commissies (PMC). Sinds 2022 zijn die vervangen door de Federale Commissie voor toezicht op de praktijkvoering in de gezondheidszorg, waarmee het IACSSO op eigen initiatief contacten heeft gelegd.

Bovendien heeft het IACSSO, na een grondige monitoring van de website ervan, de Psychologencommissie (ComPsy) op 28 februari 2025 vragen gesteld over de aanwezigheid van niet-wetenschappelijk bewezen therapeutische praktijken naast de namen van de psychologen die in de lijst zijn opgenomen. Naar aanleiding van een nauwe en vruchtbare samenwerking heeft ComPsy besloten die vermeldingen in te trekken.

In het kader van zijn informatieopdracht wordt het IACSSO geconfronteerd met praktijken of voorzieningen waarvan wordt beweerd dat ze een heilzame werking hebben op het gebied van de geestelijke en lichamelijke gezondheid. Het IACSSO verzoekt ook gericht om het advies van de 'Académie Royale de Médecine de Belgique' en van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België²⁷, die telkens zorgvuldig, snel en kwalitatief hebben geantwoord.

Ten slotte stuurt het IACSSO signaleringen en verzoeken om informatie naar de FOD Economie in geval van aanwijzingen van mogelijk misbruik/uitwassen van economische aard, die de consumentenrechten kunnen schenden. Sinds eind 2023 ontvangt het IACSSO evenwel, ondanks de talrijke pogingen ervan om contact op te nemen op verschillende beleidsniveaus, geen feedback meer van de FOD Economie. De uitwisselingsstroom is onvolledig, waardoor sommige dossiers niet de nodige follow-up krijgen. Dat heeft invloed op de informatieopdracht van het IACSSO.

Er moet worden opgemerkt dat het IACSSO de regering in 2004 had aanbevolen de goedkeuring van een wet tot bescherming van de titel van psychotherapeut als een prioriteit te beschouwen inzake volksgezondheid²⁸. Sindsdien wordt de uitoefening van psychotherapie geregeld door de wet van 10 juli 2016. De wetgever heeft voorzien in een kader waarin specifieke uitoefeningsvoorwaarden worden vastgelegd, waarbij in bepaalde gevallen verworven rechten worden erkend. In een arrest van 3 april 2017 stelde het Grondwettelijk Hof een ongrondwettigheid vast en besliste het dat de personen die op 1 september 2016 reeds psychotherapie uitoefenden zonder evenwel te voldoen aan de voorwaarden voor de verworven rechten, psychotherapie konden blijven uitoefenen zonder aanvullende voorwaarden (behoud van de verworven rechten). De wetgever is sinds dat arrest nog niet opgetreden om de wet te wijzigen.

6. Advies van het IACSSO

De raad van bestuur van het IACSSO brengt, met eenparigheid van de aanwezige stemgerechtigden, het volgende advies uit:

6.1 Wat betreft het voorstel inzake een wettelijk kader voor de praktijk van coaching

Het IACSSO is van oordeel dat het voorstel om de coaching te reglementeren, beantwoordt aan een vaststaande maatschappelijke behoefte. Een wettelijk kader voor de praktijk van coaching zou de relatie tussen een coach en zijn cliënten zichtbaar maken, zou een aantal rechten en verplichtingen met zich meebrengen en zou het voor cliënten waarschijnlijk gemakkelijker maken om een coach aansprakelijk te stellen in geval van uitwassen.

²⁷ https://www.ciaosn.be/250125_ARMB-KAGB_advies-avis_Asklepios-Asclepios.pdf, https://www.ciaosn.be/250125_ARMB-KAGB_advies-avis_EnergyEnhancementSystem-EESystem.pdf, https://www.ciaosn.be/210626_KAGB-ARMB_advies-avis_Machine_Rife.pdf, https://www.ciaosn.be/210604_KAGB-ARMB_advies-avis-iatrosomie.pdf.

²⁸ IACSSO, *Aanbeveling voor de bescherming van de titel van psychotherapeut*, 25 oktober 2004, <https://www.iacssso.be/publicatiesadviesaanb041025.htm>.

Het IACSSO is zich ervan bewust dat, om niet onder een juridisch kader rond coaching te vallen, de beoefenaars gewoon een andere term zouden kunnen gebruiken, zoals 'levensconsulent' of 'practicus'. Ondanks dat struikelblok zou de goedkeuring van een juridisch kader de professionele coaches die te goeder trouw handelen de mogelijkheid bieden zich te onderscheiden van amateurs en charlatans.

6.2 Wat betreft het voorstel inzake een specifieke gedragscode voor de coachingsector

Het IACSSO onderschrijft het standpunt dat de ontwikkeling van een specifieke gedragscode voor de coaching sector een waardevolle korte- tot middellangetermijnoplossing kan vormen binnen het kader van zelf- of co-regulering. Een dergelijke gedragscode kan bijdragen tot de bevordering van transparantie, kwaliteitsborging en consumentenbescherming, zonder de autonomie van de beroepsgroep te ondermijnen.

In dit verband kan aansluiting worden gezocht bij bestaande internationale initiatieven, met name *The Professional Charter for Coaching, Mentoring and Supervision of Coaches, Mentors and Supervisors*, dat is geregistreerd bij de Database on Self- and Co-Regulation Initiatives van het European Economic and Social Committee (EESC). Dit Charter werd ondertekend door verschillende vooraanstaande organisaties die zich inzetten voor de professionalisering en regulering van coaching²⁹. Deze organisaties onderschrijven de Global Code of Ethics (www.globalcodeofethics.org)³⁰. Deze code voorziet een klachten- en tuchtmechanisme: na onderzoek van een klacht, kunnen corrigerende maatregelen worden opgelegd, zoals verplichte bijscholing of bijkomende supervisie, waarschuwingen, tijdelijke schorsingen of beëindiging van accreditatie of lidmaatschap van de betrokken beroepsorganisatie.

Het IACSSO beschouwt dit bestaande internationale kader als een relevant referentiepunt voor de eventuele ontwikkeling van een gedragscode in België. Een dergelijk instrument zou coaches de mogelijkheid bieden zich te verbinden aan erkende professionele en ethische standaarden, terwijl het voor consumenten een betrouwbaar signaal vormt van kwaliteit en integriteit. Op die manier kan de gedragscode bijdragen aan het versterken van het vertrouwen in de sector en aan het beperken van malafide of sektarisch geïnspireerde praktijken.

Op sportgebied zien we dat er in België al een kader bestaat voor sportcoaching³¹. Binnen sportfederaties wordt de kwaliteit gewaarborgd via opleidingen, gedragscodes en tuchtprocedures.

6.3 Wat betreft het voorstel om de strafbaarstelling van het misbruik van zwakheid te evalueren

²⁹ Het zijn inzonderheid de volgende organisaties:

Association for Coaching (AC) – www.associationforcoaching.com;
 Association for Professional Executive Coaching and Supervision (APECS) – www.apecs.org;
 Association of Business Mentors (UK) – www.associationofbusinessmentors.org;
 Association of Coaching Supervisors (AOCS) – www.associationofcoachingsupervisors.com;
 European Mentoring and Coaching Council (EMCC) – www.emccglobal.org;
 International Coaching Federation (ICF) – coachingfederation.org;
 International Mentoring Association (IMA) – www.mentoringassociation.org;
 Société Française de Coaching (SfCoach) – www.sfcoach.org.

³⁰ Dit biedt een gemeenschappelijk ethisch en deontologisch kader voor coaching, mentoring en supervisie.

³¹ Er moet erop worden gewezen dat sport een bevoegdheid van de Gemeenschappen is, dus kan het kader van de sportcoaching per taalgebied verschillen. In Vlaanderen wordt het kader van de sportcoaching gewaarborgd door Sport Vlaanderen, dat de Vlaamse Trainersschool (VTS) beheert. Ze biedt erkende opleidingen aan en werkt samen met de sportfederaties. Hoewel een VTS-diploma niet wettelijk verplicht is, vereisen tal van federaties het wel. Trainers die met minderjarigen werken, moeten bovendien een uittreksel uit het strafregister (model 2) overleggen. In de Franse Gemeenschap organiseert ADEPS (Administration de l'éducation physique, du sport et de la vie en plein air) een soortgelijk systeem en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen trainers zich wenden tot de VTS of ADEPS, naargelang van de gebruikte taal.

Wanneer het IACSSO vragen ontvangt waarin sprake is van mogelijke beïnvloeding door coaches of alternatieve therapeuten, kan de vraag rijzen naar het risico op misbruik van zwakheid. Daarom heeft het IACSSO een juridische fiche over dat onderwerp opgesteld ter informatie van het publiek³².

Het IACSSO stelt vast dat het misdrijf van misbruik van zwakheid (artikel 442^{quater} van het huidige Strafwetboek, toekomstige artikelen 306 tot 309 van het nieuwe Strafwetboek dat vanaf 8 april 2026 in werking treedt) – ingevoegd in het Strafwetboek bij de wet van 26 november 2011 tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden³³ – weinig lijkt te worden vervolgd in België en, wanneer dat wel gebeurt, zeer zelden leidt tot een veroordeling.

In de huidige stand van zaken stelt het IACSSO vast dat het misdrijf van misbruik van zwakheid, wegens de complexiteit ervan en de problemen inzake bewijs, enigszins de mogelijkheid biedt sektarische uitwassen doeltreffend te bestrijden, daaronder begrepen op het gebied van coaching.

Het IACSSO is van oordeel dat, om de effectiviteit van dat misdrijf te versterken, het opportuun zou zijn te overwegen de bepalingen met betrekking tot het misbruik van zwakheid in het Strafwetboek te evalueren.

6.4 Wat betreft de online coaching en de consumentenbescherming

Zoals vermeld in punt 4.5, stelt het IACSSO vast dat een aanzienlijk deel van de praktijken inzake coaching/persoonlijke ontwikkeling online plaatsvindt. Het is dan ook van wezenlijk belang de consumenten te beschermen en hun actiemiddelen te bieden in geval van uitwassen bij online coaching. Zowel face to face als online is het belangrijk dat consumenten die een beroep willen doen op diensten op het gebied van coaching/persoonlijke ontwikkeling hun coach met kennis van zaken kunnen kiezen, waarbij ze inzonderheid duidelijke informatie hebben over hun competenties en hun opleidingen.

6.5 Wat betreft het voorstel om het IACSSO te versterken

Gelet op de complexiteit van de coaching sector – die soms vatbaar is voor psychologische, spirituele of financiële uitwassen – is het van wezenlijk belang de teams te versterken die belast zijn met het verzamelen van informatie, de identificatie van de trends en fenomenen, de identificatie van de doorverwijzingen naar de bevoegde autoriteiten en de preventie van sektarische uitwassen door de informatie tijdig mee te delen. Zoals ook vermeld in punt 11 op pagina 18 in de Voorstel van Resolutie zou een versterking van de Nederlandstalige en Franstalige personeelsleden van niveau A zou het mogelijk maken doeltreffender toe te zien op de verschillende bewegingen, de capaciteit inzake analyse van de signaleringen te verbeteren en de aanvragers of de betrokken families op billijke wijze in twee landstalen te informeren. Die tweetalige aanpak zou de samenhang van het overheidsbeleid, het vertrouwen van het publiek en de capaciteit om te reageren op een steeds virtueel fenomeen in volle expansie versterken.

³² Op eenvoudig verzoek beschikbaar per e-mail via info@iacsso.be.

³³ Wet van 26 november 2011 tot wijziging en aanvulling van het Strafwetboek teneinde het misbruik van de zwakke toestand van personen strafbaar te stellen, en de strafrechtelijke bescherming van kwetsbare personen tegen mishandeling uit te breiden, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 januari 2012 (in werking getreden op 2 februari 2012), <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2011/11/26/2011009809/staatsblad>.